

Dr. Lévai Péter József
főigazgató

Wigner Fizikai Kutatóközpont
1121 Budapest, Konkoly-Thege Miklós út 29-33.
1525 Budapest, Pf. 49
Tel.: +36 1 392 2512 Fax: +36 1 392 2598
E-mail: wigner@wigner.hu
Web: wigner.hu

Iktatószám: WI-EL/452 /2021.

A Wigner FK állásfoglalása a nemi alapon történő diszkriminációról, és a szexuális zaklatás megelőzéséről és elkövetésének jogkövetkezményeiről

Az Európai Unió kutatásai szerint a szexuális és nemek különbségén alapuló erőszak jelentőségét alulértékelik a kutatási és oktatási szféra intézményeiben. Az intézmények értékelése szerint elégségesek azok a megelőző procedúrák és eljárások, amelyeket a jelenlegi szabályozók rögzítenek, de ezzel ellentétben hasznos lehet a szexuális diszkriminációt közvetlenül megcélzó instrumentumok és eljárások felülvizsgálata és kiegészítése.

A Wigner FK szervezeti kultúrájában impliciten megjelenik minden nemű megkülönböztetés tilalma és Esélyegyenlőségi tervében expliciten is elismeri minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen. Az Alaptörvény II. és XV. cikkére, valamint a Magyarország nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira alapuló szabályozója, hatékony jogvédelmet biztosít a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

1. A Wigner FK szabályozásának célja

a szexuális diszkrimináció, zaklatás és erőszak:

- 1.1. minden formáját kiküszöbölni,
- 1.2. felhívni rájuk a figyelmet, és a tabuk lebontásával küzdeni a megelőzésért,
- 1.3. valamint segítséget nyújtani bármilyen nemű diszkrimináció elszenvedőinek,
- 1.4. szankcionálni az elkövetőt.

2. Jogi alap

- 2.1. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2.2. Wigner FK Esélyegyenlőségi terve
- 2.3. 2012. évi C törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)

3. Meghatározások

- 3.1. **nemi alapon történő megkülönböztetés:** a hátrányos megkülönböztetésnek (mely lehet közvetlen vagy közvetett) azon formája, amely alapja vagy oka a szexuális irányultság.
- 3.2. **szexuális zaklatás:** az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegényítő vagy támadó környezet kialakítása.

3.3. A szexuális zaklatás lehet például egy nem kívánatos érintés, ölelés vagy csók, szexuális tartalmú megjegyzések, viccek, e-mailek vagy üzenetek, képek vagy a másikat sértő ajándékok, amelyek sérthetik a címzettet vagy másokat (microaggressions).

3.4. **Intézményi erőszak:** amikor a munkahelyi vezető nem lép közbe, amikor tudomást szerez egy a munkavállalót ért valamilyen diszkriminációról.

3.5. **Hierarchikus erőszak:** az intézményi erőszak azon formája, amikor hatalmi helyzet is szerepet játszik.

3.6. A büntetőjog által üldözött szexuális visszaélések, erőszakos magatartások:

3.6.1. **szexuális cselekmény:** a közösülés és minden súlyosan szemérem sértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul

3.6.2. **szexuális erőszak:** Amennyiben a szexuális cselekményt erőszakkal, az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel, vagy más védekezésre képtelen állapotát kihasználva, különösen, ha azt az elkövető a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el

3.6.3. **kiszolgáltatott személy megalázása:** aki mást, annak kiszolgáltatott élethelyzetét kihasználva arra bír rá, hogy magát megalázó magatartást tanúsítson

3.6.4. **rágalmazás:** valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényről állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ

3.6.5. **becsületsértés:** a rágalmazásban meghatározottakon kívül mással szemben nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ

3.6.6. **szexuális kényszerítés:** aki mást szexuális cselekményre vagy annak eltűrésére kényszerít

3.6.7. **szemérem sértés:** aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szemérem sértő módon mutogatja.

4. Kötelezettségek és viselkedési minták

Minden nemű nemi alapon történő megkülönböztetés, zaklatás és erőszak tilos a Wigner FK-ban. A Wigner FK saját hatáskörében megteszi a szükséges intézkedéseket (információ, szabályozás, szankciók), hogy elkerülje a nem kívánt szexuális diszkriminációhoz kapcsolódó eseményeket, vagy elkövetésüket követően szankcionálja azokat.

4.1. Akik megalapozottan tesznek bejelentést nem szenvedhetnek semmilyen hátrányt.

4.2. A bejelentést követő minden lépés csak a bejelentővel egyetértésben történhet, és személye anonim marad. Kivételt csak az az eset képez, amikor az annak súlya miatt jogilag szükségszerűvé válik.

4.3. Az ártatlanság véelme minden résztvevőt megillet.

5. Eljárásrend a szexuális diszkrimináció, szexuális zaklatás és erőszak kezelésére

5.1. Az áldozat számára elérhető eszközök a Wigner FK-ban:

5.1.1. közvetlen felettséssel (supervisor) vagy más vezető beosztású személlyel való konzultáció és segítségkérési lehetőség,

5.1.2. integritás tanácsadó/esélyegyenlőségi referenssel való konzultációs lehetőség a szexuális diszkriminációval kapcsolatos kérdések kezeléséről,

5.1.3. Üzemi Tanács képviselői is fogadhatnak bejelentést,

5.1.4. mind a panaszt benyújtó mind a gyanúsított bevonhatnak harmadik személyeket szigorú titoktartás kötelezettsége mellett,

5.1.5. az érintettek bevonhatnak külső szervezetet is.

5.2. A panasz benyújtásának folyamata

- 5.2.1. saját magát ért vagy másik személyt vagy személyeket ért szexuális inzultust informálisan szóban és írásban elektronikus formában is lehet jelenteni,
- 5.2.2. a panaszt ki kell vizsgálni, de súlyossága határozza meg az alkalmazandó szabályozást és az incidens nyilvánosságra hozását,
- 5.2.3. minden vezető beosztású munkatárs, akinek tudomására jut egy szexuális diszkriminációval, zaklatással vagy erőszakkal kapcsolatos konkrét gyanút tartalmazó panasz köteles azt tisztázni, nyomon követni és megelőzni,
- 5.2.4. a panasz benyújtását követően a panaszt fogadó személy vagy testület egy bizalmas megbeszélés keretében tájékoztatja a panaszost jogairól, és a rendelkezésre álló jogi és eljárási lehetőségekről,
- 5.2.5. ezt követően a panaszos eldönti, hogy milyen további lépéseket kezdeményez,
- 5.2.6. egészen a vizsgálat lezártaig a folyamat során ügyelni kell arra, hogy a megvádolt személyt ne érje semmilyen negatív retorzió.

5.3. Az eljárás lefolytatása

- 5.3.1. ahhoz, hogy az eljárás folytatódjon egy az incidenst konkrétan leíró írásos panasz benyújtása szükséges (melynek tartalma: idő, hely, érintett személyek, tanúk, amennyiben rendelkezésre állnak bizonyítékok, eddig megtett lépések, eddig bevont személyek),
- 5.3.2. az írásos panasz eljuttatása a főigazgatóhoz/esélyegyenlőségi referenshez,
- 5.3.3. vizsgálat lefolytatása.

6. Következmények és intézkedések formái lehetnek:

- 6.1. Professzionális tanácsadásban vagy coaching-ban való részvétel
- 6.2. Szervezeti integritást sértő eljárás lefolytatása
 - 6.2.1. Integritás sértés esetén a szükséges büntetőjogi, vagy munkajogi jogkövetkezmények feltárása
- 6.3. Munkajogi intézkedések
 - 6.3.1. Írásos figyelmeztetés,
 - 6.3.2. Azonnali felmondás
 - 6.3.3. Munkafolyamatok átszervezése
- 6.4. Büntetőjogi intézkedések
 - 6.4.1. Feljelentés
 - 6.4.2. Feljelentésre jogosult sértett tájékoztatása (magánindítvány)

Budapest, 2021. december 21.

.....
Dr. Lévai Péter József
főigazgató